

Diyanet-SenTV
GYS

TÜRKÇE YAZIM KURALLARI

Diyanet-SenTV

Kİ'NİN YAZIMI

BAĞLAÇ OLAN

- AYRI YAZILIR.
- KELİME SONUNA –LER EKİ GETİR ANLAMSIZ OLUR.

Bakıyorum ki gayet iyisiniz.

Biliyorum ki hepiniz atanacaksınız.

Zannetme ki şöyle böyle bir söz.

Bir **baktım ki** yağmur yağıyor.

Duydum ki unutmuşsun.

EK OLAN (SIFAT YAPAN, İLGI ZAMİRİ)

- BİTİŞİK YAZILIR.
- KELİME SONUNA –LER EKİ GETİR ANLAMLI OLUR.

Benimki havalı havalı geliyor.

Elindeki parayı çarçur etmişti.

Doğadaki canlılara sevgi göstermeliyiz.

Daha **dünkü** çocuk olduğunu belirtti.

Bugünkü hâlinizi çok beğendim.

UYARI : DAİMA BİTİŞİK YAZILIR...

Sanki

Oysaki

Meğerki

Belki

Halbuki

Çünkü

Mademki

İllaki

DA/ DE 'NİN YAZIMI

BAĞLAÇ OLAN

- AYRI YAZILIR.
- -TA/-TE BİÇİMİ YOKTUR.
- CÜMLEDEN ÇIKARINCA **ANLAM BOZULMAZ.**

Bunlar da bize gelmişti.

Puanınız da her şeye yetecektir.

Hiç de güzel bir iş değildi.

Yanıma ayrılıp da gelmeyesin.

EK OLAN (BULUNMA HALİ EKİ)

- BİTİŞİK YAZILIR.
- -TE/-TA BİÇİMİ VARDIR.
- CÜMLEDEN ÇIKARINCA **ANLAM BOZULUR.**

Havada bulut yoktu.

Türkçede bu ekler anlam değiştirmez.

İşin her aşamasında sizin yanınızdayım.

Bu kitapları Murtaza'da bulabiliriz.

TARİHLERİN YAZIMI

CÜMLE İÇERİSİNDE **SAYI** VARSA **GÜN** VE **AY** ADLARI BÜYÜK YAZILIR.

- 16 Eylül Pazartesi günü orada olacağım.
- Bu yıl okullar Haziran'ın 17'sinde kapandı.
- Sınavımız 31 Temmuz'da yapılacak.
- En sevdiğim aylardan biri eylül.
- Günlerden salıydı ve sen yoktun.
- Yine aylardan kasım...

Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günleri büyük harfle başlar:

- Cumhuriyet Bayramı
- Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı
- Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı
- Miraç Kandili
- Anneler Günü
- Öğretmenler Günü
- Dünya Tiyatro Günü
- Hıdırellez

ESER ADLARI BÜYÜK YAZILIR

- Mai ve Siyah romanı...
- Suç ve Ceza adlı eser...
- Leyla ile Mecnun Fuzulî'nin...
- Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu...

NOT: ARALARINDAKİ BAĞLAÇ KÜÇÜK OLUR.
BÜYÜK YAZACAKSA HEPSİNİ BÜYÜK YAZAR.

SUÇ VE CEZA...

TARİHÎ OLAY, ÇAĞ VE DÖNEM ADLARI

BÜYÜK YAZILIR

- Kurtuluş Savaşı
- Millî Mücadele
- Cilalı Taş Devri
- İlk Çağ
- Lale Devri
- Cahiliye Dönemi
- Buzul Dönemi
- Millî Edebiyat Dönemi
- Servetifünun Dönemi'nin
- Tanzimat Dönemi'nde

GAZETE, DERGİ ADLARI KÜÇÜK YAZILIR

- Milliyet gazetesi
- Varlık dergisi

İSTİSNA:

↓
Resmî Gazete

Diyanet-SenTV

KANUN, TÜZÜK, YÖNETMELİK, YÖNERGE, GENELGE ADLARININ HER KELİMESİ BÜYÜK HARFLE BAŞLAR

- **Medeni Kanun**
- **Türk Bayrağı Tüzüğü**
- **Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği**

KURUM, KURULUŐ ADLARI BÜYÜK YAZILIR.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk Dil Kurumu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Devlet Malzeme Ofisi , Çankaya Lisesi ,Bakanlar Kurulu...

NOT: GELEN EKLER BİTİŞİK YAZILIR

Türkiye Büyük Millet Meclisine

Türk Dil Kurumundan Ortaklığına

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığının

Bakanlar Kurulunun

Hukuk Fakültesine

NOT-2: AVRUPA BİRLİŐİ'NE

Diyanet-SenTV

İL, İLÇE, BELDE, KÖY, KITA... KÜÇÜK YAZILIR

- Konya ili
- Etimesgut ilçesi
- Uzungöl beldesi
- Taflan köyü
- Afrika kıtası

MAHALLE, BULVAR, CADDE, SOKAK, MEYDAN... BÜYÜK YAZILIR

- Vişne Mahallesi
- Yunus Emre Mahallesi
- Karaköy Meydanı
- Zafer Meydanı
- Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
- Nene Hatun Caddesi

Millet, Boy, Oymak, Dil, Lehçe, Din, Mezhep, Devlet Adları BÜYÜK YAZILIR.

- Arap, İngiliz, Japon, Rus, Türk...
- Türkçe, Almanca, İngilizce, Rusça, Arapça...
- Türkiye Cumhuriyeti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti...
- Müslümanlık, Budizm, Hristiyan...

ÖZEL ADA GELEN ÇEKİM EKLERİ AYRI YAZILIR.

Türk'e - İstanbul'dan- Adana'ya- Murat Menteş'in...

NOT:

- ÖZEL ADA GELEN –LER/-LAR BİTİŞİK YAZILIR.
- ÜZERİNE GELEN EKLER DE BİTİŞİK YAZILIR.

Türkler, Alilere , Kırgızların...

ÖZEL ADA GELEN YAPIM EKLERİ BİTİŞİK YAZILIR.

- Adanalı
- Türkçe
- Müslümanlık
- Atatürkçülük...

Not : ÖZEL AD +YAPIM EKİ + ÇEKİM EKİ → HEPSİ BİTİŞİK
TÜRKÇENİN, BATILILAR, ATATÜRKÇÜLÜĞÜN...

ALLAH, İLAH, TANRI

➤ YÜCE RABBÜLALEMİNDEN BAHSEDERSE
BÜYÜK Seni Allah'a havale ediyorum.

➤ ÖZEL AD OLARAK KULLANILMADIKLARINDA **KÜÇÜK**

Eski Yunan tanrıları.

Müzik dünyasının

ilahı.

“Amerika’da kaçakçılığın allahları vardır.”

KİŞİ ADLARINDAN ÖNCE VE SONRA ÜNVANLAR, SAYGI SÖZLERİ, RÜTBE ADLARI VE LAKAPLAR BÜYÜK YAZILIR

- Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk,
- Kaymakam Erol Bey
- Dr. Alâaddin Sayın
- Prof. Dr. Hasan Eren
- Mustafa Efendi
- Zeynep Hanım
- Mareşal Fevzi Çakmak
- Yüzbaşı Cengiz Topel
- Mimar Sinan
- Fatih Sultan Mehmet
- Deli Petro

NOT-1: AKRABALIK ADLARI KÜÇÜK YAZILIR.

Tülay ablama gittim.

Ayşe teyzemin keki çok güzel.

NOT-2: Cümle içinde makam veya unvan sözleri büyük harfle başlar:

Uzak Doğu'dan gelen heyeti Vali dün kabul etti.

GEZEĞEN VE YILDIZ ADLARI BÜYÜK HARFLE BAŞLAR

- Merkür, Neptün, Satürn, Halley

NOT: Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar:

Sen benim ayımsın, güneşimsin.

Senin olduğun yerden başlıyor dünya.

BÖLGE- YÖN ADLARI

BÜYÜK YAZ.

KÜÇÜK YAZ.

Kuzey Avrupa
Akdeniz Bölgesi'nde
Avrupa'nın doğusu
Ege'nin kuzeyi

ARA YÖNLER: BİTİŞİK

güneybatı, kuzeydoğu...

NOT: Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır:

- **Batı medeniyeti**
- **Doğu mistisizmi**
- **Bu anlamda Batı bizi destekledi.**

- Dolmabahçe **Sarayı**
- İshakpaşa **Sarayı**
- Çankaya **Köşkü**
- Ağrı **Dağı**
- Aral **Gölü**
- Asya **Yakası**
- Çanakkale **Boğazı**
- Dicle **Irmağı**
- Ege **Denizi**
- Boğaziçi **Köprüsü**

**TAŞIYAMADIĞIN
İÇİN BÜYÜÜÜK**

- Antep **fıstığı**
- Brüksel **lahanası**
- Frenk **gömleği**
- Hindistan **cevizi**
- İngiliz **anahtarı**
- Japon **gülü**
- Maraş **dondurması**
- Van **kedisi**
- Anadolu **kültürü**

**TAŞIYABİLDİĞİN
İÇİN KÜÇÜÜÜK**

SEVENLER → **AYRILMAZ**

DOĞASEVER, HAYVANSEVER...

YOLLAR → **AYRILIR**

DENİZ YOLU , HAVA YOLU...

NOT: «OTOYOL» BİTİŞİK

SAYILAR

AYRI YAZILIR.

BİR MİLYON İKİ YÜZ ELLİ BİN...

NOT-1: OYUN ADIYSA BİTİŞİK :

BEŞTAŞ, YÜZBİR...

NOT-2: SIRA SAYILARI

İKİNCİ= 2. = 2'NCİ

BEŞ YÜZÜNCÜ= 500. = 500'ÜNCÜ

NOT-3: ÜLEŞTİRME SAYILARI

BEŞER 5'ER

BİRLEŞİK KELİMELER

➤ SES OLAYI VARSA BİTİŞİK YAZILIR.

- EMRETMEK MAHVETMEK*
- KAYBOLMAK
- REDDETMEK CEMETMEK*
- MENOLUNMAK*
- DARBETMEK*
- AFFETMEK
- HİSSETMEK
- HAMDETMEK*
- DERCEETMEK*

➤ **SES OLAYI YOKSA AYRI YAZILIR.**

- **PARK ETMEK**
- **ARZ ETMEK**
- **TEŞEKKÜR ETMEK**
- **SEYİR Mİ OLUNDU**
- **MUTLU MU OLDU**

MECAZSA: BİTİŞİK GERÇEKSE: AYRI

- Aslanağzı
- Keçiboynuzu
- Karagöz (balık)
- Yalıçapkını (kuş)
- Kızılkanat(balık)
- Balıkgözü (halka)
- Kargaburnu (alet)
- Balıksırtı (desen)

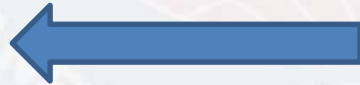
- Hanımğöbeği (tatlı)
- Tavukğöğsü (tatlı)
- Bülbülyuvası (tatlı)
- İtdirseği (arpacık)
- Danaburnu (böcek)
- Peygamberdevesi (böcek)
- Küçükayı, Büyükayı (yıldız kümesi)
- Kavuniçi, Narçiçeđi, Camğöbeđi, Balköpüđu, Fildiři, Gülkurusu, Viřneçürüđu...(renk)

- yaban domuzu
- köpek balığı
- deniz yılanı

....

DENİZATI

DOĞRU MU?

Diyanet-SenTV

EMİR KİPİ VARSA BİTİŞİK YAZ

- ALBENİ
- ÇEKYAT
- ATEŞKES
- SALLABAŞ
- İNCITMEBENİ
- DÖNBABA
- UNUTMABENİ
- VERYANSIN
- YAPBOZ
- SEÇAL
- GELBERİ
- YAZBOZ

KELİME SONUNDA
MEZ-AR-AN-MIŞ-TI
EKLERİ VARSA BİTİŞİK YAZ

- CANKURTARAN
- ÇÖPÇATAN
- AKIMTOPLAR
- ALTIPATLAR
- BASINÇÖLÇER
- KARINCAİNCİTMEZ
- ÇOKBİLMİŞ
- ETYEMEZ
- TANRITANIMAZ
- VARYEMEZ
- GÜNGÖRMÜŞ

- **DEDİKODU**
- **KAPTIKAÇTI**
- **OLDUBİTTİ**
- **KONARGÖÇER**
- **OKURYAZAR**
- **UYURGEZER**
- **YANARDÖNER**

ALT-ÜST-ÜZERE

SOMUT BİR YER BİLDİRİRSE AYRI

SOMUT BİR YER BİLDİRMEZSE BİTİŞİK

- AYAKALTI, BİLİNÇALTI, AYAKÜSTÜ, OLAĞANÜSTÜ, SUÇÜSTÜ, AKŞAMÜZERİ, GÖZALTI, (gözetim), DENİZALTI (savaş gemisi)...
- DENİZ ALTI , BÖBREK ÜSTÜ, YER ALTI...

BAŞ DAİMA BİTİŞİK

- BAŞESER
- BAŞMÜFETTİŞ
- BAŞPEHLİVAN
- BAŞROL
- BAŞKAHRAMAN
- ELEBAŞI
- USTABAŞI
- BİNBAŞI

EV

KURUMSA BİTİŞİK

HUZUREVİ

YAYINEVİ

BASIMEVİ

ORDUEVİ

KONUKEVİ

ÖĞRETMENEVİ

DOĞUMEVİ

KAHVEEVİ

GERÇEKSE AYRI

DAĞ EVİ

BAĞ EVİ

NOT: BABA EVİ

HER

HERKES- HERHÂLDE- HERHANGİ

- HER BİRİ, HER ŞEY, HER ZAMAN....

NOT: HIÇBİR (HIÇBİRİ)

Diyanet-SenTV

İÇ / DIŞ

YURT İÇİ , YURT DIŐI, HAFTA İÇİ...

NOT: DIŐIŐLERİ, İÇİŐLERİ (KURULUŐ)

NOT: YÜKSEKÖĞRETİM, AÇIKÖĞRETİM

ARAPÇA VE FARŞÇA TAMLAMALAR BİTİŞİK

- ALİYÜLÂLÂ
- HIFZISSIHHA
- DARÜLFÜNUN
- KUVAYİMİLLİYE
- MİSAKİMİLLÎ
- CİHANŞUMUL

DÜZELTME İŞARETİ (Â, Î, Û)

- HAL HÂL
- HALA HÂLÂ
- ŞURA ŞÛRA

HİKÂYE, TEZGÂH, DÜKKÂN, KÂĞIT, HAKKÂRİ,
MAHKÛM...

(Türk) askeri ve askerî (okul),
(İslam) dini ve dinî (bilgiler),
(fizik) ilmi ve ilmî (tartışmalar),
(Atatürk'ün) resmi ve resmî (kuruluşlar)

İKİLEMELER: AYRI

**AVAL AVAL, GİDE GİDE, ESKİ PÜSKÜ, ENİNE
BOYUNA, DİZ DİZE, EL ELE, BİRE BİR (YÜZ YÜZE,
ÖLÇÜ)**

DEYİMLER: AYRI

KULAK ASMAK, GÖZ ATMAK

NOOOOT: TAMTAKIR

KISALTMALAR

- TDK'NİN
- SSK'YE
- KYK'DE
- ASELSAN'DA
- BOTAŞ'IN
- UNESCO'YA
- TL'NİN
- FİSKOBİRLİK'İN

KÜÇÜK VE NOKTALIYSA OKUNUŞUNA GÖRE EK GELİR.

Vb.leri

Alm.dan

yy.da

NOT: T.C. VE T. (BAŞKA NOKTALI KISALTMA YOKTUR)

Para birimleri büyük harfle başlamaz: **avro, dinar, dolar, lira, kuruş, lirat...**

Özel adlar yerine kullanılan “o” zamiri cümle içinde büyük harfle yazılmaz

Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz:

**Boğaz Köprümüzün güzelliği,
Amik Ovamızın bitki örtüsü,
Kuşadamızdaki liman vb**

